

Szerkesztőség:

II-ik kerület 460. házszám
hová a lap szellemi részét
illető közlemények kül-
dendők.

Kéziratok vissza nem
adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal:

SZERDAHELYI JÁNOS
könyvnyomdája, hová az
előfizetési pénzek, a hirde-
tések és ezeknek díjai, va-
lamint a fels. ólamlások kül-
dendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész
évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre
2 korona. Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:
TEMESKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:
VEVERÁN ISTVÁN. VÉLI MIKSA.
Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadó-
hivatalhoz küldendők. Nyilttér scra 1 korona.

Társadalmi politika.

A társadalmi kérdésekkel való foglal-
kozásnak is megvannak a maga módjai. Kül-
lön önálló tudomány ez, iker testvére a po-
litikának. Mert minden társadalmi kérdésnek
meg van a maga politikája, ha mindjárt
nagyban eltérő is attól, a mit mi köznapi
szólással élve politikának nevezünk. Sőt ép-
pen nagyon súlyos jelenség, hogy a ma-
gyar nép sokkal szívesebben foglalkozik az
állam politikával, mint a társadalomával.
Pedig inkább helyén való volna emez, sok
bajon is segíthetnének vele.

Minden nemzetnek meg van a maga
önnálló társadalmi politikája mindegyikben
meg van a törekvés a társadalmat nemzeti
alapra terelni Mert csak ez biztosíthatja az
állam fennállását, jóllehet világszerte igen
hanyaglóban van. A magyar társadalmi po-
litikában pedig nagyon sok a kívánni való,
a melyek felé még csak nem is haladunk.

Általában a nemzetek főitörekvése oda
irányul, hogy megteremtve az egészséges
nemzeti alapot, a társadalomba, a közbe
belepalántálják a hazafias érzést. Mert ez a
mi annyi csodát művelve, a leghitványabb

nemzetnek is hatalmat tekintélyt teremthet.
A gazdasági jólét pedig ezekkel kapcsolato-
san jár.

Jó emlékezhetünk még a közelmúltban,
a midőn a hazafias érzés valósággal cso-
dákat teremtett. Ezer nyolczszáz hatvan-
nyolcz előtt magyar iparról kereskedelem-
ről említést tenni még a legjobb akarat
mellett sem lehetett. Nem volt forgalom,
hiányzott az élet. S ime ezután a hazafias
lelkesezés megteremtett mindent, a soha é-
letre valónak el nem képzelhető ipart, a még
soha nem létezett kereskedelmet. S hogy
történt mindez? A nemzeti érzések sugal-
mára megrögződtek a szívek mélyén az e-
rős szavak: Nem kell semmi, a mi idegen,
és tett lett a szavakból, hordták a magyar
rongyot, nem volt az szegény sőt a haza-
fias büszkeség nyilvánulásával dicsőbb, csil-
logóbb a külföldi bibornál.

Ugyan-ugyan nem volna e nevetséges
feltenni ezen kérdést a magyar társadalom
mai viszonyaira? hiszen évek óta a nagy
hangú frázis, csak magyart járunk! S a
fogantatja: szegény! a régiak vagyunk még
mindig, hordjuk, pártoljuk az idegent, sőt

kérkedünk is vele, nem sejtve, hogy meny-
nyit ártunk ezzel önmagunknak.

Ez a ferdeség szomorú bizonyítvá-
nyunk, melyen vast g betűkkel állt: élhete-
lenek vagyunk a legmagasabb fokig. És ne
is szörnyűködünk, megérdemljük a súlyos
meilőztetések, mikor drága pénzünket ide-
geneknek adjuk és vele eladjuk magunkat,
jövönket. Bizony elfuthatná a szegény pir-
minden magyar arcját, ha tudná, hogy hány
külföldi cég van, a kinek létalapját éppen
mi tartjuk fenn.

Tudjuk, Németország ipara és keres-
kedelme világhírű, a legelsőbbek egyike. Az
egyesült államoké is szintén. Magától egyiké
sem lett, sőt nemrégiben még csak igen-
igen jelenlétkelenek voltak. De hatalmasabbá
tette őket a feltámadott nemzeti érzés, és a
hazafias öntudat.

Mindez pedig most éppen azért ötlük
eszünkbe mivel a napokban ért bennün-
ket egy ugyancsak sokra figyelmeztető ar-
czulcsapás. Nem nagy állam adta, ki kü-
lönb nálunk, de hogy annál érzékenyebb
legyen, a kis Csehország. Csehországnak csak
a neve ország, jól tudjuk, egy kis tartomány
az. Eddig csak a pimaszság volt az, a mit

TÁRCSA.

Inkompatibilitás 1848. előtt.

Irta: EÖTVÖS KÁROLY.

Lapunk jogosított kiadása.

Mindenek előtt megjegyzem, hogy amikor
inkompatibilitásról írok: sem a politikát nem
akarom érinteni, sem tudományos alapossággal
nem akarok a fejtegetésekbe becsátkozni, mert
hiszen 1848 előtt a mai értelemben vett özsze-
férhetetlenség nem is lehetett minálunk.

Nem függött senki az államtól, de az állam
sem függött senkitől. Az államnak nem voltak
vasutai, sem tengeri, sem folyamhajózása, távirója,
postája, egyedárusága, telefonja, gépgyárai, vas-
művei, nem volt tulajdonképpen semmije, még
tisztviselője sem a mai értelemben, amikor ma
több mint 50.000 tisztviselő felett rendelkezik.

Akkor volt egy kanczellárja Bécsben, egy
helytartó tanácsa Budán, néhány sőtisztje, néhány
harminczadosa, egy pár vezispánja, egy főtör-
vényszéke, — az állam pedig egyébként nem
avatkozott a társadalom dolgába. Az igaz, hogy
nem is kért tőlle semmit, hiszen a század elején
Magyarország egész hadi adója 2 millió kétszáz-
ezer forint volt, ma ellenben 500 millió felül
mozog budgetünk.

Hogy mi lehetett akkoriban az inkompati-
bilitás, azt úgy tudjuk meg, ha vizsgáljuk, kikből
állott az akkori országgyűlés.

Veszem az 1843-iki országgyűlést, amelynek
tagjai voltak: négy prépost, nyolcz apát ur, hat
kanonok, harmincz kir. táblai bíró, száznegy vár-
megyei követ, akik közül azonban csak 98 jelent

meg. Ezek között volt 25 alispán, 3 jászkun
hajdu főkapitány, aki manapság főispán számba
menne; volt 12 megyei főjegyző, 8 megyei fő-
szolgabíró, 5 megyei főügyész, 2 hadi főadószedő,
40 táblabíró, 1 helytartótanácos, 1 kerületi tábl-
labíró. Ez volt akkor az igazi népképviselő.

Látnivaló, hogy az iparral, kereskedelemmel
foglalkozóknak, a tudományos karoknak ezek közt
semmi nyomuk, de az ügyvédeknek sem!

A régi rendi társadalom furecán volt az
ügyvédekkel. 1848 előtt Magyarországon az ügy-
védi kar és intézmény bizonyos tekintetben más
volt, mint Európá nyugatán, az ugynevezett művelt
nemzeteknél. Nálunk az ügyvédek négy osztályba
tartoztak.

Az elsőt a tabuláris prokurátorok alkották,
akik csak Pesten laktak, egy-kettő Budán volt és
akik csak nemesi pörökkel foglalkoztak; azután
voltak tisztí fiskálisok, a magisztratuális prokurá-
torok, megyék, városok, egyháztanácsok, kápta-
lanok ügyvédei.

Aki ügyvéd ezen kívül esett, azt nevezték
„campetis advocatus“-nak, magyarul „mezei ügy-
véd“-nek, akiknek sorából a régi nemesi karok
és rendek az ország törvényhozásába bizonyára
nem választottak senkit képviselőnek.

Hiszen Magyarország legnagyobb ügyvédje
és nagy történelmi alakja: Kossuth Lajos
csak 1847-ben, 45 éves korában tudott bejutni a
törvényhozásba. Az ügyvédben az akkori rendiség
a társadalmi rend ellenségét látta, a békesség
megzavarójának, minden jó ügy megrontójának
tartotta. Semmi sem jellemzőbb a régi rendiség-
nek az ügyvédekről alkotott felfogására és az
avas államférfiaknak róluk táplált véleményére,
mint Haynau-nak egy mondása.

Amikor ő borzasztó munkáját végezte itt,
egy jó öreg barátomat, aki már 1825-ben képvisi-

selő volt, 1848-ban pedig Kossuth elnöklete alatt
álló honvédelmi bizottmányban mint tag szerepelt,
megidéztek a vértörvényszék elé.

Nyolcz napig ült az Ujépületben, amikor
egyszer csak varatlanul szabadon boesájtották.

Sietett haza, hogy még csak közelebe se
legyen az Ujépületnek.

Három nap múlva aztán intést kapott, hogy
köszönje meg szabadulását Haynau-nak.

Feljött hát Pestre és kihallgatásra jelentke-
zett a teljhatalmú császári biztosnál, megköszönni,
hogy nyolczadnapra szabad lett.

Ekkor Haynau — szösz szerint idézem — ezt
mondta neki:

— Hjah, tudja az ugy volt. Az én elvem
az, hogyha zsidó: vegyék el a pénzét, ha pap:
ötven bot, vagy várfogság; ha prókátor, akkor
fel kell kötni, kerébe kell törni, olajban kell
megfőzni; hogyha birtokos gazda: menjen haza!

Ez a felfogás az ügyvédekről a francia
forradalommal kezdődött és a juliusi, meg a feb-
ruári forradalommal még erősödött.

1848 előtt még negyvennyolcz város is kül-
dött követeket.

Ezek között sem volt iparral, kereskedelem-
mel foglalkozó, vagy tudományt művelő.

A városok is polgármestert, főügyészt, fő-
jegyzőt, főkapitányt, néhány város pedig második
követnek tanácsbélit küldött.

Nem volt akkor képviselő bankigazgató, mert
bank nem volt, sem takarékpénztári igazgató, sem
résztvényes, sem vasutigazgató, sem vízszabályozó,
mert ilyeneknek híruk hamvuk sem volt; azaz
hogy volt mégis egy részvénytársaság, amelynek
meg Deák Ferencz is résztvényese volt, de oszta-
leket sohasem kapott.

A lánchid alapításának kérdése volt nálunk
az első nagy közgazdasági és pénzügyi kérdés,

minden embernek tudnia kellett róla, Most már tanulhatunk tőle, mert sokkal erősebb benne a nemzeti érzés. Mozgalmat indítottak keskeny kis hazájukba minden ellen a mi magyar. A cseh lakók napról napra hátszámra írnak róla, feltüntetve, hogy ki az a merész a ki magyar árút tart. S mi nagy szovinisztának kürtölt öntelt magyarok még csak annyira sem tudunk menni, hogy megvessük azt, a mi cseh.

Arany János levelei Abonyi Lajoshoz.

(Ismeretli: Györe János.)

A múlt század ötvenes éveinek végén Abonyi Lajos — mint Ágai Adolf írja — „már irodalmi tekintély, nagy bajszos, módos úr.”¹⁾ Nevét országserzte ismerték s a legjobb beszélyírók közé sorozták. Alig van e korban szépirodalmi lap, melyben nevével ne találkoznánk. Távol a nagy viadójától esőndben, munkában töltötte napjait. Élvezte a szabad természetet és a lelkében felgyült benyomásokat művészi formába öntve, munkái egymást érték.

A híres tanári karral, mely e század ötvenes éveiben Nagy-Körösön összekerekült s e vidéki várost egyidőre irodalmi középponttá tette, Abonyi Lajos csakhamar megismerkedett s több tagjával baráti viszonyba is lépett. Legbizalmasabb barátság Szász Károlyhoz, a már nyugalmazott ref. püspökhöz lúzte. Ha átrándult a közeli Körösre, legelőször őt kereste fel.

Itt kezdődött ismeretsége, barátsága irodalmunk egyik legnagyobb alakjával, Aranyval is és tartott Arany haláláig. — Nagy-Körösön jártában Aranyékát nem mulasztja el meglátogatni. Az összeköttetés azonban akkor sem szakadt meg közöttük, mikor Arany 1860-ban barátai unszolására Pestre, az irodalmi élet központjába költözött, elfogadva az új életre kelt Kisfaludy-társaság igazgatását. Az irodalmi és nemzeti élet frissebb levegője megedzik a nagy költő munkakedvét, végzi hivatalos dolgait s még 1860-ban megindítja a „Szépirodalmi Figyelő”-t, melyet 1863-ban a „Koszorú”-vá alakít át. Eme lapjainak munkatársául, mint alább közölt levelei tanúsítják, siet megnyerni a beszélyírás terén már szép nével dícserekedő Abonyit is, ki több dolgozatával emeli is e folyóiratok színvonalát.

Itt említjük meg, hogy Abonyi Lajos mint falusi ember s nagy kertész kertjének terméséből

1) Országos Hírlap 1898. — 127. sz.

noha a közgazdasági életet valami nagyon nem segítette elő, de nem is azért készült a lánchíd, hogy a budaik átmelessenek Pestre, s a pestiek átmelessenek Budára, azzal az országgyűlés edes keveset törődött, hanem azért létesítették, hogy legyen híd, amelyen a nemes ember is fizet vámat.

Gróf Cziráky Antal kanczellár azonban kifogott mindenkin. Bosszusan mondta, hogy ő pedig nem megy át a híd; egész családja utálja ugyan a vizet, de inkább eszónakot csináltat, sem hogy két krajczárt fizessen, ha valahova menni akar. —

1848 előtt is voltak azonban összeférhetlenségi esetek.

Az inkompatibilitásnak egyetlen egy elvi jogosultsága van: függetlenné tenni a képviselőt az államtól, a kormánytól, és a kormányt a képviselők illetékelen befolyásától.

A kormány 1848 előtt is iparkodott befolyást gyakorolni a képviselőkre, de az nagy különbség az akkori, meg a mostani viszonyok között. Akkor az ellenzéki képviselőkre akartunk befolyást gyakorolni.

Ha a 48 előtti országgyűléseken tehetséggel, kiváló képességgel, szónoki kvalitással kitűnt egy ellenzéki képviselő a kormánynak első dolga volt őt magának megszerezni, szép szerével, ha lehetett, ha ellenben nem sikerült, akkor lehetetlenné tenni minden módon.

Igy lett Nagy Pál gróf Pálffy Ferencz uradalmának számtartója, Sz. renesi István kir. táblai bíró, később, a Király személynöke, Ragályi Tamás kir. táblabíró. Vay Ábrahámot pedig grófnak tették meg.

De voltak olyan ellenzéki férfiak, akiket semmi sem fogott; így Deák Antal, Deák Ferencz

is többször kedveskedik a nagy költőnek. Ágaihoz írott egyik leveléből tudjuk, hogy egy alkalommal kitűnő dinnéket küldött Aranynak, amit Arany trefásan e sorokban köszönt meg:

„Czikkeit vittük,
Jóízűen ettük.”²⁾

Ha Pestre felmegy, tudva, hogy Arany a dohányzást nagyon szereti, rendszeren egy kevés szűz dohányt is csempész neki s kedélyes elbeszéléscélivel sokszor felderíti a komoly költőt.³⁾ A két író viszonyának jellemzésére, úgy vélem, nem lesz érdektelen olvasóink előtt, ha Aranyak Abonyihoz intézett leveleit megismerteljük. E levelek mindegyike szerkesztői tevékenysége közepette mutatja be a nagy költőt. — De beszéljenek helyettünk a levelek.

I.

Pest, május 7. 1861.

Tisztelt uram öcsém!

Ha kegyedet az alkotmányos élet gondjai nem foglalnák le annyira, hogy olykor-olykor a műszaknak is ne áldozzon: szívesen kérem, lenne szives — ha kész novellája van, azonnal felküldeni lapom számára. Egyébiránt valami 14—15 napig várhatnék, de akkor erősen fog szorulni a kapeca.

Ha e határidőre nem ígérhetne, legyen szives tudatni, mikorra bizhatom.

Becses válaszát várva, maradok

öszinte tisztelője

Arany János.

II.

Pest, május 6. — 1862.

Kedves uram öcsém!

Azon kezdhethetném, hogy „ha levelem meg nem kapja” stb. — mert igazán nem tudom Pesten lakik-e most, vagy Abonyban. De azon reményben, hogy tán kezébe jut mégis, koczkaizatok egy szives kérelmet: nem volna-e egy novella keszen vagy készülő félben a Figyelő számára? 3—4 hét alatt sem lenne késő, önként értetődően, hogy azon túl is bármikor szívesen vészek öntől dolgozatot. De most nagyon kifogytam a beszélyfélelel, s mennél hamarabb jönne, annal kedvesebb volna.

Egyébiránt vegye üdvözlémet s minden esetre örvendeztessen meg becses válaszával, tudassa legalább, nem tévedt-e el levelem.

Pest, május 6. — 1862.⁴⁾

Szives tisztelője

Arany J.

III.

Pest, aug. 21. — 1863.

Kedves öcsém!

Ígéretem szerint becses novellája tiszt. díját

2) Abonyinak Ágaihoz 1881. szept. 16-án írt levele.

3) Benkő Imre: Nagy-Körösi Hírlapok 1898. 21. sz.

4) Arany szórakozottságából e levelet két helyen is ellátta dátummal.

bátyja, legidősebb Pánzmándy Dénes, ifj. Balogh János, báró Vesselényi Miklós. Ezek ellen felsősérséti pert indított a kormány, mert az alkotmány becsességét féltette tőlük.

Balogh Jánost például szintén perbe fogták, mert 1835-ben az országgyűlésen ezt mondta:

— Én nem látom, hogy báró Vesselényi Miklós mivel sértette meg a királyt és az alkotmányt. Én az ő szavait magamévá teszem.

A kormány leirt Barsvármegyéhez, hogy mivel Balogh János zenebona ember, nem békeséges iermészetű, a törvényt nem tiszteli, küldjön mas képviselőt, aki jobban tessék.

Bars vármegye pedig feleletül újra követnek küldötte Balogh Jánost.

Ugyanígy járt gróf Ráday Gedeon is. Ekkor az országgyűlés Deák Ferencz vezetése alatt, elhatározta, hogy minnaaddig, még gróf Ráday Gedeon ellen a Király vagy a kormány ezt az összeférhetlenségi kifogást teszi, sem ujonezokat, sem adót nem szavaz meg, a kormány előterjesztéseit nem hagyja jóvá.

Alkotmányviszonyaink történetében az egyike e legszebb kérdéseknak.

De a vármegyék a sajátárszúkról szintén állítottak fel összeférhetlenségi korlátokat.

A kormány a követek reszéről békes hajlamot, törvénytisztelést kívánt; a vármegyék pedig esküt vettek követüktől, hogy sem az országgyűlés ideje alatt, sem a berokesztéstől semmi hivatali, kiüntetést, bérletet, szóval semmi kedvezést a világon el nem fogad.

Akik ellenkezőt cseleksenek, azok mint a közállomány megrontói, megbélyegezett emberek, — „vármegyénkbe pedig őket többé ne lássuk”

Körülbelül erre szorított 1842 előtt az inkompatibilitás.

idezárva nem késem küldeni; a menyinit előltem Simonfi Kálmán említett kegyed kívánsága felől. — Mult félévi budgetem szerint többet is adhatam volna, de az inség és szárazság nemesak a gazdákat, hanem a szerkesztőket is érte, s ezek közt engem is nagyon érezhetőleg.

Becses dolgozatát máskor is elvárva, maradok

szives jóakarója

Arany J.

IV.

Pest, dec. 27. — 1863.

Kedves uram öcsém!

Mind vártam, hogy e félév folytán vagy a jövő év kezdetére meg lep még egy novellával, de miután semmi híre, azt kell hinnem, hogy kegyed is azokhoz esküdt, kik a Koszoruban nem tudom mifele cliquet látnak más tehetségek elnyomására. Szegény Koszorú még csak nem is védi magát a megtámadások ellen, s mégis ő a lümbak, a legnagyobb irodalmi botrány, melyet mindenfelől ostromolni kell.

Ha Ön a Koszoruban nem ily rettenetes összeesküvést s szerkesztőjében nem a legnagyobb árnányszörnyeteket látja: kérem, ne vonja meg közreműködését; s igen jól esnék, ha már január elején kaphatnék egy novellát — akár hosszú, akár rövid lenne, — mert a kik biztattak, még egyre késnek vagy nyul-farknyi dolgozattal ráztak le nyakukról.

Becses válaszát igen vagy nem esetében egyaránt kérem, szives üdvözléssel maradok

tisztelője

Arany János.

V.

Pest, aug. 3. — 1864.

Kedves öcsém-uram!

„A mi nótáinkat” nyomjak erősen: az első kötet már meg is van s a többi gyorsan követendő.

Én a kéziratban némi silaris változtatást teszek, mert erre a társaság által vagyok meglizva: de igyekszem, hogy e miatt az értelem ne szenvedjen, sőt a szabatosabb kifejezés által még nyerjen. Remélem meg lesz elégedve eljárásommal.

Most úgy gondoltam, czélszerű lenne mutatványt közleni a Koszoruban, hogy a figyelmet iránta felköltsük s az érdekeltséget függőben tartjuk. — Erre legjobbnak látván az I. kötet 2 első fejezetét közleni, mely a Laczi bácsi jellemzése által, characterek tekintetében is érdekel, a Menyus bácsi epizódja által pedig fölgerjeszti a kalandosság érdekét, a nélküli, hogy a mese további folyamát és kifejlődését elárulna.

Azon reményben, hogy jóváhagyását megnyerem, már a legközelebbi számba szedetini akarnám: de egy bökkenő van: én a mutatványért nem adhatok díjt a t. példányon kívül. Nagyon leszállottam e fél évben s még így is bukom, ha a munkák egy részét t. díj nélkül kapom meg.

Ha ellenére van, a mit cselekszem: írjon rögtön; másképp hallgatását beléegyezésnek véve, szombaton vagy hétfőn lenyomatot azt a párívet.

Szives üdvözléssel:

Arany J.

VI.

Pest, nov. 22. — 1864.

Kedves öcsém uram!

Vévén sorait, miután most éppen jött be néhány forint, sietek azt elküldeni, míg más valaki igényt nem formál rá. A háromszázhatvan forintról tessék újra egy kis elismervényt küldeni: hogy számadásomhoz mellékelhessem.

Egyszersmind idezárók egy alapító levelet: tessék betölteni, aláírni és nekem azonnal vissza küldeni, hogy a nov. 30-án tartandó gyűlésre bejelenthessem. Természetes, hogy mint kötelezőnynek, nem írni alnévét fogja aláírni és ha lehet egy vagy két láttamozó, a sem árt.

Fogadja tiszteletemet és szives jó kívánatomat az — „ú j é l e t h e z !”⁵⁾

Maradván

igaz tisztelője

Arany János.

5) Házasságához. — E levelek először az „Irodalom történeti Közlemények” 1904. évi füzeteiben jelentek meg. Az I, II, IV, és V. számukat dr. Esztegar László, a III. és VI. számakat Györe János közölte.

MI UJSÁG?

— **Eljegyzés.** Czeiner Kornélia polgári iskolánk tanítónőjét eljegyezte Budapesten dr. Hartl Alajos gyakorló orvos.

HIRDETMÉNY.

Van szerencsénk a t. közönséget értesíteni, hogy intézetünk **kézpénz-kölcsönöket** ad földbirtokra 10 évre vagy hosszabb időre **5¹/₂%-os** kamattal, továbbá törlesztéses (amortizációs) záloglevélkölcsönöket, melyek

4 és 4¹/₂ százalékos kamattal

alapján engedélyeztetnek és a következő törlesztési részletekben fizetendők vissza:

4 százalékos kamatuakra nézve:		4 ¹ / ₂ százalékos kamatuakra nézve:	
100 kor. után 10 év a. évenként	2 kor. 80 f-rel	100 kor. után 10 év a. évenként	3 kor. 10 f-rel
" " " 15 " " "	9 " 15 "	" " " 15 " " "	9 " 60 "
" " " 20 " " "	7 " 35 "	" " " 20 " " "	8 " 05 "
" " " 25 " " "	7 " 75 "	" " " 25 " " "	7 " 30 "
" " " 30 " " "	6 " 35 "	" " " 30 " " "	6 " 75 "
" " " 35 " " "	5 " 95 "	" " " 35 " " "	6 " 25 "
" " " 40 " " "	5 " 65 "	" " " 40 " " "	5 " 85 "
" " " 45 " " "	5 " 35 "	" " " 45 " " "	5 " 65 "
" " " 50 " " "	5 " 15 "	" " " 50 " " "	5 " 45 "

Ezen összegekben úgy a kamattal, mint a tőketörlesztés bennfoglaltatik és ezenfelül semmi féle kezelési költség nem számíttatik.

Ezenkívül igen előnyös kamattal mellett adunk **váltókölcsönöket**; előlegeket **értékpapirokra** és **közraktárunkba** beraktározott **terményekre** és **árúkra** a napi ár **75%-a** erejéig, csekély díj mellett közvetítjük a termények és áruk vételét és eladását.

Elfogadunk **betéteket** kamatozás végett a legelőnyösebb kamattal és visszafizetési feltételek mellett, ugyancsak minden a bankszakmába vágó műveleteket.

Kölcsönök bármily magas összeg erejéig engedélyeztetnek.

Közelebbi felvilágosítással készséggel szolgál a

CZEGLÉDI IPAR ÉS KERESKEDELMI BANK

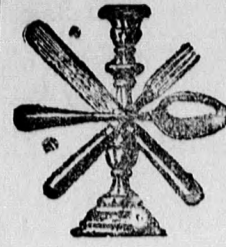
Részvénytársaság. (Városház épület.)

Egy háztartási mérleg ingyen!

Mesés olesó árak mellett küldöm szét tulhalmozott raktáramból világhírű s kiválóságukért általánosan kedvelt

mexikói ezüst-áruimat

és pedig:

6 drb. mexk. ezüst asztali kését	
6 " " " evővillát	
6 " " " evőkanalat	
12 " " " kávéskanalat	
6 " " kiváló deszertkés	
6 " " deszertvilla	
1 " mexk. ez. levesmer. kanál	
1 " " ezüst tejmerítő	
1 " elegáns szalon asztali gyertyatartót	

43 db. összesen csak 6.50

Minden megrendelő ezenkívül jutalomképpen egy szavatosság mellett pontosan működő 12 és fél kiló hordképességű háztartási mérleget kap teljesen díjtalanul. A mexikói ezüst egy teljesen fehér fém (belül is), melynek tartósságáért és kiváló minőségéért jótállást vállalok. Szétküldés a pénz előzetes megküldése esetén vagy utánvétele történik az európai raktárból.

Auffenberg József, Budapest,
VII., Huszár-u. 6.

Megjelent! Első legnagyobb magyar szabászati magántanulási tankönyv 350 oldal, 10 rajzzal, füzve: 10 korona, kötve: 12 korona, férfi és női szabók részére. Fehérnemű szakkönyv 1 korona. Szabászatra tanítványokat elfogadok.

Mehr Sámuel,
okleveles műszabásztanító.
Budapest, VII., Kazinczy-utca 36/H.

A város közelében 700 □-öl kiterjedésű kis föld (szőlőnek alkalmas) eladó.

Értekezni lehet özv. Aranyi Sándornénál Szelei-út 142. szám.

Ne vegyen senki hangszerét,

amíg **REMÉNYI MINÁLY** műhangszerész cs. és kir. szabadalomtulajdonos, a Magyar Királyi Zene-Akadémia szállítója 315 ábrával ellátott legújabb képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik Budapestről, VI., Király-utca, 44/II.

Dupla villanydele es kereszt vagy csillag

D. R. G. 88503. sz.

gyógyít és felüdít jótállás mellett: köszvény, reuma, asztma (nehéz lélegzés), álmatlanság, fülzúgás, nehéz hallás, epilepsia (eskór), idegesség, étvágytalanság, sápkór, fogfájás, migren, tehetetlenség, influenza, valamint minden idegrendszeri. Azon beteg, a ki 88.503. sz. készülékem által legfeljebb 44 nap alatt meg nem gyógyul, azonnal visszakapja a pénzét. A hol már semmisenem használt, ott kérem az én készülékemet megkísérteni, meg vagyok győződve készülékem biztos hatásáról.

A nagy készülék ára 6 korona, idült betegségeknek alkalmazandó.

A kis készülék ára 4 korona, könnyebb betegségeknek alkalmazandó.

A központi elárusítóhely szétküldi utánvétellel vagy előleges fizetéssel a bel- és külföld részére.

Scheffer D. Sándor
Budapest, VIII., Bezerédi-utca, 3/a sz.

JORGÓ JÁNOS órász, gyári raktár Wien III/4 Rennweg Nr. 75/B

Levelező-lap elegendő, hogy gazdagon illusztrált árjegyzékemet ingyen és bérmentve megkaphassa, olesó bevásárlás céljából. Az üzleti eljárás szigorúan tisztességes, rászédés teljesen kizárva.

Órájavítási műhely.

Mindenmely zsebórába új rugó behelyezése 40 kr. Minden vásárolt vagy javított óráért kezességvállalok.

Kivonat a nagy árjegyzékből:

7787. sz. legolcsóbb, legjobb strapaczióra, nickeltokban	36 órai jár.	2.30
8039. sz. valódi ezüst páncél-láncz 15 gr.		1.-
7858. sz. ezüstremontoir, dupla fedelű		5.-
7939. sz. inga-óra utóművel, 2 suilyal		11.50
13) czm. magas		1.20
7929. sz. jó ébresztő óra		1.20

Szíveskedjék nevemre és házszámomra 75/B pontosan figyelni.

Biztos keresetet

nyújtunk minden állásu egyénnek sorsjegyek eladásával új törvényes módszerünk szerint. Nem részlet fizet. Ajánlatok intézendők: „SORSJEGY LETÉTI BANK“-hoz, Budapest, VIII. József-körút 16.

Nyom. Szerdahelyi János Abonyban.

5 koronáért küldök 4¹/₂ kiló (körülbelül 50 drb.) kevéssé megsérült finom enyhe

pipereszappant

rózsa, liliumtej, orgona, ibolya, rezeda, jázmin és gyöngyvirágból szépen összevalogatva. — A pénz előzetes megküldése esetén vagy utánvétellel küldi:

Auffenberg József,
Budapest, VII., Huszár-utca 6. sz.

Eladás.

A szelei-utca 140. és 141. sz. a. lévő Aranyi-féle ház és belsőség szabadkézből eladó. Venni szándékozók Abonyban özv. Aranyi Sándornénál és Czegeleden Dr. Aranyi Lajosnál tudhatják meg a feltételeket.

Gőzcséplő készletek malomberendezések

Benzinmotoros cséplők bármely nagyságban olcsón kedvező fizetés feltételek mellett

Bakács Oszkár gépgyár

Budapest, IX. Köztelek-utca 9.

Kitünően kijavított használt gőzcséplő készletek raktáron. Csere üzletek köttetnek.